

Załącznik Nr 1
do Zarządzenia Nr 4 / 2014
Dyrektora PCPR Łomży
z dnia 4 marca 2014 r.

**ZASADY ROZPATRYWANIA WNIOSKÓW I PRYZNAWANIA DOFINANSOWAŃ
ZE ŚRODKÓW PFRON W RAMACH PROGRAMU „AKTYWNY SAMORZĄD”
W POWIATOWYM CENTRUM POMOCY RODZINIE W ŁOMŻY
NA ROK 2014**

I. Postanowienia ogólne.

1. Nazwa programu: „Aktywny Samorząd”.
2. Realizator programu - z upoważnienia Zarządu Powiatu Łomżyńskiego – Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Łomży, ul. Szosa Zambrowska 1/27, reprezentowane przez:
Edwarda Jarotę - Dyrektora PCPR.
3. Ramy realizacji programu stanowią kierunki działań oraz warunki brzegowe obowiązujące realizatorów programu w roku 2014, a także zasady dotyczące wyboru, dofinansowania i rozliczania wniosków o dofinansowanie w ramach modułu I i II programu, określone w stosownych dokumentach zatwierdzonych przez Zarząd PFRON oraz niniejszych zasadach.
4. Przyjmowane zasady rozpatrywania wniosków dotyczą w szczególności:
  - 1) weryfikacji formalnej i merytorycznej wniosków (w tym kryteriów oceny merytorycznej wraz ze sposobem stosowania oceny),
  - 2) procedur podejmowania i realizacji decyzji o przyznaniu dofinansowania,
  - 3) wyliczania wysokości dofinansowania w Module II, wprowadzenia sposobów różnicowania wysokości dofinansowania, o których mowa w dokumencie dotyczącym kierunków działań programu oraz warunków brzegowych obowiązujących realizatorów programu w danym roku (w 2014 roku określonych w ust. 11 pkt 1-2 oraz w ust. 12 pkt 1-2)
  - 4) rozliczania dofinansowań, przyznanych osobom niepełnosprawnym, w sposób

umożliwiający ocenę zgodności podejmowanych decyzji z przyjętymi zasadami.

5. Pracownicy Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Łomży odpowiedzialni za realizację poszczególnych etapów procesu rozpatrywania i realizacji wniosku, jak też eksperci:

- a) są niezależni co do treści swoich opinii, zobowiązani są spełniać swoje funkcje zgodnie z prawem i obowiązującymi zasadami, sumiennie, sprawnie, dokładnie i bezstronnie,
- b) zobowiązani są do wyłączenia się od rozpatrywania sprawy, która dotyczy ich osobiście, ich małżonków, wstępnych albo zstępnych, rodzeństwa, powinowatych w tej samej linii albo stopniu, osób pozostających w stosunku przysposobienia oraz ich małżonków, a także w każdym innym przypadku zaistnienia okoliczności, które mogą wywołać wątpliwości co do ich bezstronności,
- c) zobowiązani są do ochrony danych osobowych przekazanych przez Wnioskodawców.

6. Dyrektor PCPR ma prawo podjęcia decyzji o przywróceniu wnioskodawcy określonego terminu (np. terminu złożenia dokumentów rozliczeniowych), z wyjątkiem terminu zakończenia przyjmowania wniosków tj. 30 września b.r. Ubiegając się o przywrócenie terminu, wnioskodawca zobowiązany jest opisać i udokumentować przyczyny uchybienia terminu.

7. Dokumenty dostarczane do PCPR przez wnioskodawcę, muszą być rejestrowane w dzienniku korespondencji i opatrzone pieczęcią Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Łomży z datą wpływu.

8. Prawidłowo zaadresowana korespondencja do wnioskodawcy, która pomimo dwukrotnego awizowania nie zostanie odebrana, uznawana jest za doręczoną.

II. Moduły, obszary i zadania programu, które będą realizowane w 2014 roku.

1. **Moduł I** - likwidacja barier utrudniających aktywizację społeczną i zawodową:

a) **Obszar A** - likwidacja bariery transportowej:

Zadanie 1: pomoc w zakupie i montażu oprzyrządowania do posiadanego samochodu,

Zadanie 2: pomoc w uzyskaniu prawa jazdy kategorii B,

b) **Obszar B** - likwidacja barier w dostępie do uczestniczenia w społeczeństwie informacyjnym:

Zadanie 1: pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania,

Zadanie 2: dofinansowanie szkoleń w zakresie obsługi nabytego w ramach programu

sprzętu elektronicznego i oprogramowania,

c) **Obszar C** - likwidacja barier w poruszaniu się:

Zadanie 1: pomoc w zakupie wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym,

Zadanie 2: pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanego wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym,

Zadanie 3: pomoc w zakupie protezy kończyny, w której zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne, tj. protezy co najmniej na III poziomie jakości,

Zadanie 4: pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanej protezy kończyny w której zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne (co najmniej na III poziomie jakości),

d) **Obszar D** - pomoc w utrzymaniu aktywności zawodowej poprzez zapewnienie opieki dla osoby zależnej;

2. **Moduł II** - pomoc w uzyskaniu wykształcenia na poziomie wyższym:

- dodatku na pokrycie kosztów kształcenia,
- dodatku na uiszczenie opłaty za przeprowadzenie przewodu doktorskiego,
- opłaty za naukę (czesne) – równowartość kosztów czesnego w ramach jednej, aktualnie realizowanej formy kształcenia na poziomie wyższym (na jednym kierunku) – niezależnie od daty poniesienia kosztów.

III. Maksymalna kwota dofinansowania w ramach Modułu I i II.

1. **Moduł I:**

a) **Obszaru A:**

w Zadaniu nr 1 – 5.000 zł,

w Zadaniu nr 2 – 2.100 zł, w tym:

- dla kosztów kursu i egzaminów – 1.500 zł,
- dla pozostałych kosztów uzyskania prawa jazdy w przypadku kursu poza miejscowością zamieszkania wnioskodawcy (koszty związane z zakwaterowaniem, wyżywieniem i dojazdem w okresie trwania kursu) – 600 zł,

b) **Obszaru B:**

w Zadaniu nr 1:

- dla osoby niewidomej – 30.000 zł, z czego na urządzenia brajlowskie 20.000 zł,

- dla pozostałych osób z dysfunkcją narządu wzroku – 10.000 zł,
- dla osoby z dysfunkcją obu kończyn górnych – 5.000 zł,

w Zadaniu nr 2:

- dla osoby głuchoniewidomej – 4.000 zł,
- dla pozostałych adresatów obszaru – 2.000 zł,
z możliwością zwiększenia kwoty dofinansowania w indywidualnych przypadkach,
maksymalnie o 100%, wyłącznie w przypadku, gdy poziom dysfunkcji narządu wzroku
wymaga zwiększenia liczby godzin szkolenia,

c) Obszaru C:

w Zadaniu nr 1 – 7.000 zł, z możliwością zwiększenia kwoty dofinansowania maksymalnie do 20.000 zł w indywidualnych przypadkach, wyłącznie w przypadku, gdy:

- zwiększenie tej kwoty umożliwi zakup wózka dopasowanego do indywidualnych potrzeb zdrowotnych osoby niepełnosprawnej, będącej adresatem programu, oraz
- celowość zwiększenia kwoty dofinansowania zostanie potwierdzona przez eksperta powołanego przez realizatora programu zł,

w Zadaniu nr 2 – 2.000 zł,

w Zadaniu nr 3 dla protezy na III poziomie jakości, po amputacji:

- ręki – 9.000 zł,
- przedramienia – 20.000 zł,
- ramienia i wyłuszczeniu w stawie barkowym – 26.000 zł,
- na poziomie podudzia – 14.000 zł,
- na wysokości uda (także przez staw kolanowy) – 20.000 zł,
- uda i wyłuszczeniu w stawie biodrowym – 25.000 zł,
z możliwością zwiększenia kwoty dofinansowania w wyjątkowych przypadkach i
wyłącznie wtedy, gdy celowość zwiększenia jakości protezy do poziomu IV (dla
zdolności do pracy wnioskodawcy), zostanie zarekomendowana przez eksperta
PFRON,

w Zadaniu nr 4 – do 30% kwot, o których mowa w lit. c,

w Zadaniu nr 3 i nr 4 dla refundacji kosztów dojazdu adresata programu na spotkanie z ekspertem PFRON lub kosztów dojazdu eksperta PFRON na spotkanie z adresatem programu – w zależności od poniesionych kosztów, nie więcej niż 200 zł,

d) **Obszaru D** – 200 zł miesięcznie, nie więcej niż 2.400 zł w ciągu roku – tytułem kosztów opieki nad każdą osobą zależną.

2. W ramach MODUŁU II kwota dofinansowania poniesionych kosztów nauki, dotyczących semestru/półrocza objętego dofinansowaniem, wynosi w przypadku:

- a) dodatku na pokrycie kosztów kształcenia – nie mniej niż 1.000 zł,
- b) dodatku na uiszczenie opłaty za przeprowadzenie przewodu doktorskiego – do 4.000 zł,
- c) opłaty za naukę (czesne) – równowartość kosztów czesnego w ramach jednej, aktualnie realizowanej formy kształcenia na poziomie wyższym (na jednym kierunku) – niezależnie od daty poniesienia kosztów.

3. W przypadku, gdy wnioskodawca w module II pobiera naukę w ramach dwóch i więcej form kształcenia na poziomie wyższym (kierunków studiów), kwota dofinansowania opłaty za naukę (czesne), może być zwiększona o równowartość połowy kosztów czesnego na kolejnym/kolejnych kierunkach nauki.

4. Dodatek na pokrycie kosztów kształcenia może być zwiększony, co najmniej o 200 zł – w przypadku, gdy wnioskodawca ponosi koszty z tytułu pobierania nauki poza miejscem zamieszkania.

5. Aby wsparciem objąć wszystkich wnioskodawców, których wnioski zostały pozytywnie zweryfikowane pod względem formalnym, Realizator ma prawo obniżyć zakres i wysokość dofinansowania do poziomu, jaki wynika z wysokości kwot wnioskowanych we wszystkich wnioskach (zapotrzebowania) i kwoty przeznaczonej na realizację programu.

6. Zróżnicowaną wysokość dofinansowania, wynikającą z przyjętych w programie zasad, determinować będzie również ilość wniosków, złożonych przez osoby niepełnosprawne, w stosunku do wielkości środków przyznanych przez PFRON.

7. W sytuacji, gdy łączna wartość uzyskanego dofinansowania ze środków PFRON w ramach programu przekracza kwotę 10.000 zł, zabezpieczeniem udzielonego dofinansowania jest weksel własny in blanco wystawiony przez wnioskodawcę i opatrzony klauzulą „bez protestu”. Górną wartością sumy wekslowej jest wartość udzielonego wsparcia, powiększona o odsetki, określone w umowie dofinansowania oraz koszty dochodzenia roszczeń.

IV. UDZIAŁ WŁASNY

1. Udział własny wnioskodawcy jest wymagany w poniższych obszarach i zadaniach modułu I, wynosząc co najmniej:

- 10% ceny brutto zakupu/usługi w ramach Obszaru B: Zadanie nr 1 oraz Obszaru C: Zadania: nr 1, nr 3 i nr 4,
- 15% ceny brutto zakupu/usługi w ramach Obszaru A: Zadanie nr 1 oraz Obszaru D,
- 25% ceny brutto zakupu/usługi w ramach Obszaru A: Zadanie nr 2.

2. Środki finansowe stanowiące udział własny wnioskodawcy nie mogą pochodzić ze środków PFRON, a także ze środków Narodowego Funduszu Zdrowia.

V. Dopuszczalność udzielania pomocy w ramach MODUŁU II:

1. Każdy wnioskodawca może uzyskać pomoc ze środków PFRON łącznie maksymalnie w ramach 20 (dwudziestu) semestrów/półroczy różnych form kształcenia na poziomie wyższym – warunek ten dotyczy także wsparcia udzielonego w ramach programów PFRON:

- a) „STUDENT – kształcenie ustawiczne osób niepełnosprawnych”,
- b) „STUDENT II – kształcenie ustawiczne osób niepełnosprawnych”,

z uwzględnieniem pkt. 2),

2. Wnioskodawcy, którzy do dnia złożenia wniosku uzyskali pomoc ze środków PFRON w ramach większej liczby semestrów/półroczy, niż wskazana w pkt. a), mogą uzyskać pomoc w ramach programu – do czasu ukończenia rozpoczętych do dnia 31 stycznia 2014 roku, form kształcenia na poziomie wyższym, jeśli są one realizowane zgodnie z planem/programem studiów,

3. Decyzja o ponownym dofinansowaniu kosztów nauki w przypadku powtarzania przez wnioskodawcę semestru/półrocza/roku szkolnego lub akademickiego – należy do kompetencji realizatora programu, z zastrzeżeniem pkt. 4),

4. Wypłata dofinansowania w sytuacji powtarzania semestru/półrocza/roku szkolnego lub akademickiego przez wnioskodawcę jest dozwolona w ramach dopuszczalnej, łącznej liczby semestrów/półroczy, o której mowa w pkt. a), z zastrzeżeniem, iż może to nastąpić jeden raz w ciągu trwania nauki w ramach danej formy kształcenia na poziomie wyższym, chyba, że kolejne powtarzanie semestru/półrocza/roku szkolnego lub akademickiego przez wnioskodawcę następuje z przyczyn od niego niezależnych (np. stan zdrowia).

5. W przypadku osób, które mają wszczęty przewód doktorski, a nie są uczestnikami studiów doktoranckich, przysługuje wyłącznie dodatek na uiszczenie opłaty za przeprowadzenie przewodu doktorskiego.
6. Decyzję o wysokości pomocy dla wnioskodawcy podejmuje realizator programu, który ustala własne sposoby różnicowania wysokości dofinansowania.

VI. Preferencje PFRON przysługujące wnioskodawcom w trakcie rozpatrywania wniosków w ramach modułu I:

1. W 2014 roku preferowane są wnioski dotyczące osób niepełnosprawnych, które:
  - a) studiują,
  - b) uczą się w szkołach ponad gimnazjalnych,
  - c) realizują obowiązek szkolny, wykazując osiągnięcia w nauce i wychowaniu (średnia ocen powyżej 4,00 lub udział w konkursach albo w olimpiadach szkolnych, wyróżnienia, wolontariat),
  - d) wykażą, że wnioskowany przedmiot dofinansowania podniesie jakość wykonywanej pracy lub poziom wykształcenia,
  - e) są aktywne zawodowo i jednocześnie podnoszą swoje kwalifikacje zawodowe (np. kursy zawodowe, nauka języków obcych) albo, które jednocześnie działają na rzecz środowiska osób niepełnosprawnych albo, które w sposób aktywny poszukują pracy lub starają się lepiej przygotować do jej podjęcia bądź dalszego kształcenia (np. współpraca z doradcą zawodowym, trenerem pracy, psychologiem).

VII. Tryb składania wniosków o przyznanie dofinansowania.

1. Dofinansowanie następuje na pisemny wniosek zawierający uzasadnienie wskazujące na związek udzielenia dofinansowania z możliwością realizacji celów programu, złożony wraz z niezbędnymi załącznikami. Wniosek należy złożyć w siedzibie realizatora programu tj. w siedzibie Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Łomży przy ulicy Szosa Zambrowska 1/27, pokój nr 209.
2. Wzór wniosku o dofinansowanie dla wnioskodawcy, który składa wniosek w swoim imieniu w poszczególnych obszarach - stanowi załącznik nr 2 do niniejszego zarządzenia.

3. Wzór wniosku o dofinansowanie dla wnioskodawcy, który składa wniosek na rzecz swojego podopiecznego w poszczególnych obszarach - stanowi załącznik nr 3 do niniejszego zarządzenia.
4. Wkłádki do w/w wniosków - specyfikacje przedmiotu dofinansowania dla poszczególnych obszarów wsparcia wraz z pozostałymi drukami wymaganych oświadczeń / zaświadczeń stanowią kolejno załączniki 4 - 17 do niniejszego zarządzenia.
5. Za kompletny wniosek uważa się wniosek zawierający wszystkie wymagane dane wraz z kompletem wymaganych załączników.
6. Podstawą podjęcia decyzji w sprawie przyznania osobie niepełnosprawnej dofinansowania są informacje aktualne na dzień złożenia wniosku, z wyjątkiem wniosków wnioskodawców zobowiązanych do uzupełnienia lub korekty danych - w tym przypadku podstawą podjęcia decyzji w sprawie przyznania dofinansowania są informacje aktualne na dzień uzupełnienia wniosku.
7. Wnioskodawca może występować przez pełnomocnika, ustanowionego na podstawie pełnomocnictwa poświadzonego notarialnie, które określa zakres pełnomocnictwa do dokonania poszczególnych czynności - pełnomocnictwo wnioskodawca dołącza do wniosku wraz z pisemnym oświadczeniem pełnomocnika, iż nie jest on i w ciągu ostatnich 3 lat nie był właścicielem, współwłaścicielem, przedstawicielem prawnym (pełnomocnikiem) lub handlowym, członkiem organów nadzorczych bądź zarządzających lub pracownikiem firm(y), oferujących sprzedaż towarów/usług będących przedmiotem wniosku wnioskodawcy o dofinansowanie ze środków PFRON ani nie jest i nie był w żaden inny sposób powiązany z zarządem tych firm poprzez np.: związki gospodarcze, rodzinne, osobowe itp.
8. Wnioskodawca zobowiązany jest zgłosić bezzwłocznie do Realizatora informacje o wszelkich zmianach, dotyczących danych zawartych we wniosku.
9. W przypadku, gdy wnioskodawca przedstawia do wniosku dokumenty wystawione w języku innym niż język polski, zobowiązany jest do przedłożenia tłumaczenia tych dokumentów na język polski przez tłumacza przysięgłego. Koszty związane z tłumaczeniem tych dokumentów nie są refundowane ze środków PFRON.
10. Wnioskodawca, który ubiega się o ponowne udzielenie pomocy ze środków PFRON na ten sam cel jest zobowiązany wykazać we wniosku istotne przesłanki wskazujące na potrzebę powtórnego/kolejnego dofinansowania ze środków PFRON. Do istotnych przesłanek należą

okoliczności związane przede wszystkim z aktywnością zawodową i nauką wnioskodawcy lub podopiecznego wnioskodawcy. Przesłanki te należy wykazać w odpowiedniej rubryce wniosku jako uzasadnienie wniosku.

11. Przyjmowanie wniosków:

a) w ramach Modułu I następuje w terminie:

- od 3 lutego do 30 września 2014 roku.

b) w ramach Modułu II w następujących terminach:

- semestr zimowy – od 3 lutego do 30 marca 2014 r.
- semestr letni – od 1 do 30 września 2014r.

Dopuszcza się możliwość uzupełnienia wniosków, złożonych w okresie 1 - 30 września 2014 r., o potwierdzenia z uczelni, że wnioskodawca jest studentem w terminie do 31 października 2014 r.

12. Realizator programu w terminie do 10 dni od dnia złożenia niekompletnego wniosku, informuje Wnioskodawcę o występujących we wniosku uchybieniach oraz brakujących dokumentach, które powinny zostać usunięte w terminie do 14 dni od dnia odebrania wezwania - pod rygorem pozostawienia wniosku bez rozpatrzenia.

13. Rozpatrywanie wniosków dla Modułu I będzie następowało w terminie do 30 dni roboczych od dnia złożenia kompletnego wniosku (weryfikacja formalna, merytoryczna, wydanie opinii przez eksperta, podjęcie decyzji w sprawie przyznania bądź odmowie przyznania dofinansowania). W terminie 10 dni od dnia podjęcia decyzji zostanie przygotowana stosowna umowa o przyznaniu dofinansowania wraz z powiadomieniem strony lub wysłane pismo informujące o decyzji odmownej wraz z uzasadnieniem. Dla modułu II rozpatrywanie wniosków będzie następowało po zakończeniu danego naboru wniosków tj. w terminach:

- dla I naboru - do 31 maja 2014 r.,
- dla II naboru - do 15 listopada 2014 r.

14. W sprawach nieuregulowanych w programie i przez Zarząd PFRON, dotyczących trybu postępowania i zasad dofinansowania stosuje się odpowiednio przepisy określone w rozporządzeniu Ministra Pracy o Polityki Społecznej z dnia 25 czerwca 2002 r. w sprawie określenia

rodzajów zadań powiatu, które mogą być finansowane ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych (Dz. U. Nr 96, poz. 861, z późn. zm.).

VIII. Weryfikacja formalna i merytoryczna wniosków.

1. Realizujący program Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Łomży weryfikuje wnioski pod względem formalnym i merytorycznym. Weryfikacji formalnej i merytorycznej wniosku dokonuje się na podstawie dokumentów dołączonych przez wnioskodawcę do wniosku, danych i informacji wynikających z wniosku, posiadanych przez Realizatora i PFRON zasobów oraz ustaleń dokonanych w trakcie weryfikacji wniosku.
2. Weryfikacja formalna wniosku polega na sprawdzeniu przez pracownika Realizatora, czy wnioskodawca i/lub jego podopieczny spełnia obowiązujące warunki uczestnictwa w programie i ubiegania się w jego ramach o wsparcie.
3. Ocenie formalnej podlega:
  - a) spełnienie przez wnioskodawcę/podopiecznego wnioskodawcy wszystkich kryteriów uprawniających do złożenia wniosku i uzyskania dofinansowania,
  - b) dotrzymanie przez wnioskodawcę terminu na złożenie wniosku,
  - c) zgodność zgłoszonego we wniosku przedmiotu dofinansowania z zasadami wskazanymi w programie,
  - d) kompletność i poprawność danych zawartych we wniosku, zgodność wniosku oraz załączników z wymaganiami realizatora
  - e) wypełnienie wymagalnych rubryk we wniosku i załącznikach do wniosku,
  - f) zgodność reprezentacji wnioskodawcy lub jego podopiecznego - w trakcie weryfikacji sprawdzane jest czy wniosek został podpisany przez osoby do tego uprawnione.
4. W programie nie mogą uczestniczyć wnioskodawcy:
  - a) w Module I i II - którzy posiadają wymagalne zobowiązania wobec PFRON lub wobec realizatora programu,
  - b) w Module II - przerwa w nauce.
5. Dodatkowe wymagania do weryfikacji formalnej wniosków odnośnie częstotliwości udzielania pomocy w ramach Modułu I:

- a) w obszarze A, B, C -zadania 1 i 3 -pomoc może być udzielana co 3 lata, licząc od początku roku następującego po roku, w którym udzielono pomocy
- b) w obszarze c - zadania 2 i 4 pomoc może być udzielana po zakończeniu okresu gwarancji
- c) realizator może podjąć decyzję o przyznaniu dofinansowania z pominięciem powyższych okresów wobec wnioskodawców którzy skutek:
  - pogorszenia stanu zdrowia, nie mogą korzystać z posiadanego, uprzednio dofinansowanego ze środków PFRON przedmiotu dofinansowania
  - zdarzeń losowych utracili przedmiot dofinansowany ze środków PFRON albo uległ on zniszczeniu w stopniu uniemożliwiającym użytkowanie i naprawę.

6. Ocena merytoryczna wniosku przeprowadzana jest w celu wyłonienia wniosków, które mają największe szanse na realizację celów programu tj.:

- a) przygotowanie beneficjentów programu z zaburzeniami ruchu i percepcji wzrokowej do pełnienia różnych ról społecznych poprzez umożliwienie im włączenia się do tworzącego się społeczeństwa informacyjnego
- b) przygotowanie beneficjentów programu do aktywizacji społecznej, zawodowej lub wsparcie w utrzymaniu zatrudnienia poprzez likwidację lub ograniczenie barier w poruszaniu się oraz barier transportowych
- c) umożliwienie beneficjentom programu aktywizację zawodową poprzez zastosowanie elementów wspierających ich zatrudnienie
- d) poprawa szans beneficjentów programu na rywalizację o zatrudnienie na otwartym rynku pracy poprzez podwyższenie kwalifikacji i które zmieszczą się w limicie środków finansowych przekazanych przez PFRON na realizację poszczególnych obszarów programu.

7. W związku z tym realizujący program będzie stosował punktowy system oceny wniosków dla Modułu I oraz wyznaczy minimalny próg punktowy, umożliwiający udzielenie dofinansowania, dla danego limitu środków w roku bieżącym.

8. W roku 2014 realizator programu określa minimalny próg oceny merytorycznej wniosku na 40 punktów. Udzielenie dofinansowania wnioskodawcom, których wnioski uzyskały ocenę poniżej ustalonego przez realizatora programu minimalnego progu punktowego, uzależnione będzie od możliwości wynikających z wysokości ostatecznej puli środków PFRON przekazanych realizatorowi programu.

9. W przypadku wniosku, który w trakcie jego oceny nasuwa wątpliwości co do możliwości pozytywnej weryfikacji pod względem kryterium dotyczącego rodzaju niepełnosprawności adresata programu lub co do celowości wnioskowanego dofinansowania, do podjęcia pozytywnej decyzji wymagana jest pozytywna opinia wydana przez eksperta - lekarza specjalistę o specjalizacji związanej z rodzajem niepełnosprawności adresata programu.

10. Dodatkowe wymagania w zakresie weryfikacji merytorycznej wniosków: ekspertem, o którym mowa wyżej nie może być osoba, która aktualnie oraz w ciągu ostatnich 3 lat, była przedstawicielem prawnym lub handlowym, członkiem organów nadzorczych bądź zarządzających lub pracownikiem firm oferujących sprzedaż towarów/usług będących przedmiotem wniosku.

11. W celu rzetelnej oceny wniosku, ekspert powinien potwierdzić stan faktyczny związany z zakresem dysfunkcji i potrzebą wyposażenia potencjalnego beneficjenta pomocy we wnioskowany przedmiot dofinansowania, o ile to możliwe z uwagi na sytuację zdrowotną osoby niepełnosprawnej - w trakcie konsultacji z udziałem potencjalnego beneficjenta pomocy.

12. Czynności związane z weryfikacją wniosku będą rejestrowane w odpowiednich rubrykach formularza wniosku. Zakończenie i efekt tych czynności potwierdzać będą pieczętki, daty i podpisy właściwych pracowników.

13. Wnioski składane w ramach Modułu II nie podlegają ocenie merytorycznej.

14. Wnioskodawcy, któremu odmówiono przyznania środków finansowych w wyniku uchybień ze strony Realizatora przy weryfikacji formalnej wniosku, przysługuje prawo zwrócenia się z wnioskiem o ponowne rozpatrzenie sprawy.

15. Kwota refundacji kosztów dojazdu na spotkanie z ekspertem PFRON będzie wyliczana na podstawie:

- a) ceny biletu za przejazd kolejowy przez uprawnionego przewoźnika w drugiej klasie pociągu osobowego, uwzględniając posiadane uprawnienia wnioskodawcy do ulgowych przejazdów środkami publicznego transportu zbiorowego,
- b) ceny biletu za przejazd w autobusowej komunikacji zwykłej przewoźnika wykonującego

regularne przewozy osób, uwzględniając posiadane uprawnienia wnioskodawcy do ulgowych przejazdów środkami publicznego transportu zbiorowego,

- c) w przypadku osób odbywających podróż samochodem osobowym, kwota zostanie wyliczona na podstawie określonych stawek za 1 km w zależności od pojemności pojazdu: do 900cm - 0,5214zł, powyżej 900cm - 0,8358zł.

16. W przypadku negatywnej opinii eksperta PFRON zakończonej nie podpisaniem umowy dofinansowania z wnioskodawcą, koszty dojazdu do eksperta PFRON wyliczane będą wg w/w zasad i pokrywane z kosztów obsługi programu.

IX. Decyzja o przyznaniu dofinansowania.

1. Decyzję o przyznaniu bądź odmowie przyznania wnioskowanej pomocy podejmuje Dyrektor PCPR w Łomży.
2. Decyzja będzie rejestrowana w odpowiedniej rubryce formularza wniosku wraz z datą jej podjęcia, pieczęciami i podpisami osób podejmujących decyzję.
3. Decyzja odmowna w sprawie dofinansowania wymaga pisemnego uzasadnienia.
4. Wysokość środków PFRON przeznaczonych na realizację każdego wniosku o dofinansowanie nie może przekroczyć:
  - a) maksymalnej kwoty dofinansowania, określonej przez PFRON dla danego przedmiotu dofinansowania,
  - b) wysokości określonego przez PFRON udziału środków finansowych PFRON w dofinansowanym zakupie lub kosztach usługi (o ile dotyczy),
  - c) kwoty wnioskowanej przez wnioskodawcę.
5. Kwota dofinansowania przyjmowana jest w pełnych złotych, zaokrąglonych na zasadach ogólnych.
6. Decyzja o przyznaniu dofinansowania jest podstawą zawarcia umowy dofinansowania.
7. W przypadku przyznania dofinansowania realizacja dofinansowania następuje po podpisaniu dwustronnej umowy dofinansowania pomiędzy Realizatorem i wnioskodawcą.

X. Umowa dofinansowania i jej rozliczenie.

1. Szczegółowe warunki realizacji dofinansowania zostaną określone w indywidualnych umowach zawieranych z beneficjentami pomocy w każdym obszarze realizacji programu.
2. PCPR zawiera z beneficjentami pomocy umowy dofinansowania, określające w szczególności:
  - a) strony umowy (w przypadku wnioskodawcy - także seria i numer dokumentu potwierdzającego tożsamość wraz z datą jego wydania, nazwą organu wydającego ten dokument oraz datą ważności tego dokumentu),
  - b) cel udzielenia dofinansowania - zgodnie z celami programu,
  - c) źródło pochodzenia środków finansowych przekazanych w ramach umowy dofinansowania (PFRON),
  - d) kwotę dofinansowania ze środków PFRON i jej przeznaczenie,
  - e) wysokość udziału własnego Wnioskodawcy (o ile dotyczy),
  - f) sposób przekazania dofinansowania przez Realizatora,
  - g) sposób zabezpieczenia udzielonego dofinansowania i prawidłowości realizacji umowy
  - h) terminy: wykorzystania dofinansowania i dostarczenia do PCPR dokumentów rozliczeniowych, w tym potwierdzenia odbioru dofinansowanego sprzętu/usługi,
  - i) warunki i termin zwrotu dofinansowania w przypadku niedotrzymania zobowiązań wynikających z umowy,
  - j) termin i sposób rozliczenia środków przekazanych przez PCPR na rachunek bankowy wnioskodawcy (o ile dotyczy),
  - k) zasady przeprowadzania kontroli przez PFRON i/lub PCPR,
  - l) zobowiązania wynikające z otrzymania dofinansowania ze środków PFRON.
3. Warunkiem zawarcia umowy dofinansowania jest spełnienie przez wnioskodawcę lub jego podopiecznego warunków uczestnictwa określonych w programie także w dniu podpisania umowy.
4. Przekazanie przyznanych środków finansowych następuje:
  - a) na rachunek sprzedawcy przedmiotu zakupu / usługodawcy, na podstawie przedstawionej i podpisanej przez wnioskodawcę faktury VAT, lub
  - b) na wskazany rachunek bankowy wnioskodawcy - do rozliczenia na warunkach określonych w umowie dofinansowania (wskazanie terminu i sposobu rozliczenia przekazanych środków),

co dotyczyć może wyłącznie:

- w przypadku Modułu I: Obszar A - Zadanie nr 2, Obszar B - Zadanie nr 2, Obszar C - Zadanie nr 2 i nr 4, Obszar D oraz zwrotu kosztów dojazdu do eksperta PFRON
- Modułu II.

5. Wybór sprzedawcy przedmiotu dofinansowania lub usługodawcy, należy wyłącznie do wnioskodawcy.

6. Faktury VAT (lub inne dowody, gdy wystawienie faktury VAT nie jest możliwe) przedłożone w celu rozliczenia dofinansowania, muszą być sprawdzone przez PCPR pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym oraz opatrzone klauzulą **„opłacono ze środków PFRON w ramach pilotażowego programu „Aktywny samorząd” w kwocie: .... - umowa nr: ...”**.

7. W przypadku, gdy wnioskodawca przedłoży dokumenty, o których mowa w ust. 4 wystawione w języku innym niż język polski, w których walutą rozliczeniową jest waluta inna niż polski złoty (PLN), zobowiązany jest do przedłożenia tłumaczenia tych dokumentów na język polski przez tłumacza przysięgłego (PFRON nie refunduje kosztów związanych z tłumaczeniem tych dokumentów). Płatność przez PCPR kwoty dofinansowania może nastąpić wówczas według kursu sprzedaży danej waluty w Banku Gospodarstwa Krajowego z dnia dokonania płatności.

8. Zwrotowi, na wskazany przez PCPR rachunek bankowy, podlega:

- a) kwota dofinansowania przekazana na rachunek bankowy wnioskodawcy w części, która nie została uznana przez PCPR podczas rozliczenia przyznanego dofinansowania (w przypadku wykorzystania całości lub części dofinansowania niezgodnie z przeznaczeniem/zawartą umową), wraz z odsetkami w wysokości określonej jak dla zaległości podatkowych liczonymi od dnia przekazania dofinansowania przez PCPR na rachunek bankowy wnioskodawcy - w terminie wskazanym w skierowanej do wnioskodawcy pisemnej informacji o konieczności zwrotu zakwestionowanej części dofinansowania (wezwanie do zapłaty),
- b) część dofinansowania niewykorzystana przez wnioskodawcę - w terminie wskazanym przez PCPR w umowie dofinansowania.

9. Zwrot środków finansowych w terminie późniejszym niż określony powoduje naliczenie odsetek w wysokości określonej jak dla zaległości podatkowych.

10. Odsetek, o których mowa w ust. 9 nie nalicza się w przypadku gdy wystąpienie okoliczności

powodujących obowiązek zwrotu środków było niezależne od wnioskodawcy.

11. Dofinansowanie nie może obejmować kosztów zakupu lub wykonania usług przed zawarciem przez wnioskodawcę umowy z PCPR , z wyłączeniem przypadków, o których mowa w rozdziale VII ust. 1-3 programu, uwzględniających możliwość refundacji kosztów.

12. Umowa dofinansowania może zostać rozwiązana w trybie natychmiastowym w przypadku:

- a) niewykonania przez wnioskodawcę zobowiązań określonych w umowie, a w szczególności: nieterminowego wykonywania umowy, wykorzystania przekazanego dofinansowania na inne cele niż określone w umowie,
- b) złożenia we wniosku lub w umowie dofinansowania oświadczeń niezgodnych z rzeczywistym stanem,
- c) odmowy poddania się kontroli przeprowadzanej przez PFRON i/lub PCPR.

13. W przypadku rozwiązania umowy z przyczyn określonych w ust. 12, wnioskodawca zobowiązany jest do zwrotu kwoty przekazanej przez PCPR , z odsetkami w wysokości określonej jak dla zaległości podatkowych naliczonymi od dnia wykonania przez Realizatora płatności tych środków do dnia uregulowania całości włącznie - w terminie określonym w informacji o rozwiązaniu umowy.

14. Jeżeli Realizujący podejmie kroki w kierunku odzyskania udzielonego dofinansowania, zobowiązany będzie do:

- a) rozwiązania umowy dofinansowania ze wskazaniem powodu rozwiązania,
- b) określenia wysokości roszczenia, przy czym w sytuacjach, o których mowa w art. 49e ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2011 r. Nr 127, poz. 721, z późn. zm.), poprzez wydanie decyzji nakazującej zwrot wypłaconych środków,
- c) wyznaczenia terminu zwrotu dofinansowania wraz z odsetkami,
- d) wysłania wypowiedzenia listem poleconym za zwrotnym potwierdzeniem odbioru, na adres beneficjenta pomocy ustalony w umowie dofinansowania.

15. Zmiany treści umowy wymagają formy pisemnej w postaci aneksu do umowy pod rygorem nieważności.

16. Spory wynikłe na tle realizacji umowy, rozstrzygane będą przez Sąd właściwy miejscowo dla siedziby Realizatora.

17. Umowa dofinansowania wygasa wskutek wypełnienia przez PCPR i wnioskodawcę zobowiązań wynikających z umowy. Umowę zawiera się na czas określony, w przypadku:

- a) Modułu I: Obszar A, Obszar B, Obszar C - Zadanie nr 1 i Zadanie nr 3 - na trzy lata, licząc od początku roku następującego po roku zawarcia umowy dofinansowania,
- b) Modułu I: Obszar C - Zadanie nr 3 i Zadanie nr 4 - do czasu upływu okresu gwarancji udzielonej na przedmiot objęty dofinansowaniem,
- c) Modułu I Obszar D i Modułu II - do dnia 31 grudnia 2013 roku, z koniecznością rozliczenia udzielonego dofinansowania (nie dotyczy kwoty dodatku na pokrycie kosztów kształcenia), w terminie wskazanym w umowie przez Realizatora.

18. Umowa może być rozwiązana za zgodą stron, w przypadku wystąpienia okoliczności, niezależnych od woli stron, uniemożliwiających wykonanie umowy. W takim przypadku Realizator powiadamia wnioskodawcę odrębnym pismem o rozliczeniu lub/i konieczności zwrotu przekazanej kwoty dofinansowania.

19. W ramach programu nie mogą być dofinansowane:

- a) pożyczki i spłaty rat oraz odsetek,
- b) koszty poniesione na przygotowanie wniosku,
- c) opłaty związane z realizacją umowy zawartej pomiędzy PCPR a wnioskodawcą,
- d) koszty nieudokumentowane.

20. Postanowienia dotyczące realizacji umowy i jej rozliczenia winny być uwzględnione w umowach zawieranych pomiędzy wnioskodawcą a PCPR .

21. W przypadku podpisywania umowy przez osoby reprezentujące beneficjenta pomocy, pełnomocników - informacja o tym powinna być zawarta w treści umowy ze wskazaniem w szczególności: imienia i nazwiska, serii i numeru dokumentu potwierdzającego tożsamość oraz pełnionej funkcji.

22. Przy zawieraniu umowy z wnioskodawcą, który nie ma możliwości złożenia podpisu i dokonuje odcisku palca należy:

- a) sprawdzić, czy złożone dotychczas dokumenty (wniosek, załączniki, inne) były podpisane za pomocą odcisku palca,
- b) przy odcisku palca wpisać imię i nazwisko strony umowy.

23. Po dokonaniu czynności, o których mowa w ust. 21, na egzemplarzu umowy pozostającym u

PCPR składają swoje podpisy pracownicy PCPR, w obecności których beneficjent pomocy podpisał umowę - wraz z datą i pieczętką imienną przy adnotacji „umowę zawarto w obecności:”, przy czym przy zawieraniu umowy wymagana jest obecność dwóch pracowników PCPR.

24. PCPR rozlicza pod względem finansowym i merytorycznym przekazywane środki finansowe PFRON. W ramach tego procesu CENTRUM dokonuje weryfikacji formalnej i merytorycznej dokumentów rozliczeniowych przedłożonych przez wnioskodawców, z wyjątkiem dodatku na pokrycie kosztów kształcenia w ramach modułu II. Za rozliczenie udzielonego dofinansowania do kosztów kształcenia uznaje się oświadczenie wnioskodawcy-studenta, że przyznana kwota dofinansowania została wykorzystana na wydatki związane z kształceniem.

Potwierdzeniem przyjęcia do rozliczenia przez realizatora , dokumentów rozliczeniowych z udzielonego dofinansowania złożonych przez beneficjenta , będzie pismo PCPR w Łomży informujące o tym fakcie.

25. W ramach modułu II, osoby z orzeczoną lekką stopniem niepełnosprawności mogą uzyskać pomoc finansową wyłącznie wtedy, gdy spełniają łącznie następujące warunki:

- a) uczestnicząc w pilotażowym programie „Aktywny samorząd” lub w programie pn. „STUDENT II - kształcenie ustawiczne osób niepełnosprawnych” - posiadali znaczny lub umiarkowany stopień niepełnosprawności,
- b) w trakcie uczestnictwa w programie, o którym mowa w pkt a/, orzeczenie o lekkim stopniu niepełnosprawności uzyskały nie wcześniej niż po zaliczeniu pierwszego roku nauki, a w przypadku form kształcenia trwających jeden rok - pierwszego semestru nauki.

26. W sytuacji, o której mowa w ust. 25, pomoc finansowa może być przyznawana wyłącznie do czasu ukończenia przez wnioskodawcę nauki w ramach tej formy kształcenia, w trakcie której nastąpiła zmiana stopnia niepełnosprawności na lekki.

27. W przypadku, gdy Beneficjent pomocy w ramach Modułu II posiada czasowe orzeczenie o niepełnosprawności, którego ważność kończy się w trakcie trwania danego półrocza objętego dofinansowaniem, zobowiązany jest przedłożyć kolejne orzeczenie o stopniu niepełnosprawności, nie później niż łącznie z dokumentami rozliczającymi dofinansowanie przyznane na dane półrocze.

28. Jeżeli z treści orzeczenia, o którym mowa w ust. 27, będzie wynikać, iż Beneficjent pomocy nie spełnia warunku uczestnictwa w programie dotyczącego stopnia niepełnosprawności (przestał

być osobą niepełnosprawną w sensie prawnym lub posiada orzeczony lekki stopień niepełnosprawności ale nie spełnia warunku wskazanego w ust. 25, pkt 2/ wysokość dofinansowania obniża się proporcjonalnie o liczbę dni, w których Beneficjent pomocy nie spełniał tego warunku.

29. Przyjmuje się, że wnioskodawca jest studentem do daty ukończenia studiów lub daty skreślenia z listy studentów. Za dzień ukończenia studiów (zgodnie z art. 160 ustawy z dn.27 lipca 2005 r o szkolnictwie wyższym) uważa się datę:

- a) złożenia przez studenta egzaminu dyplomowego,
- b) złożenia przez studenta ostatniego wymaganego planem studiów egzaminu (w przypadku kierunków lekarskich ,dentystycznych i weterynarii),
- c) zaliczeniu przez studenta ostatniej przewidzianej w planach studiów praktyki (w przypadku kierunku farmacja). Jednocześnie osoba, która ukończyła studia I stopnia zachowuje prawa studenta do 31 października roku, w którym te studia ukończyła.
- d) Absolwenta szkoły policealnej należy traktować jako ucznia tej szkoły do dnia 31 sierpnia roku, w którym zakończył naukę (zgodnie z art.63 ustawy z dnia 7 września 1991 r o systemie oświaty).

30. Kontroli wykorzystania środków PFRON lub przedmiotu dofinansowania podlega co najmniej 10 % umów zawartych w roku 2014. Kontrola zostanie przeprowadzona przez pracowników PCPR w grudniu 2014r. Przedmiotem kontroli będzie m.in. oznaczenie logo PFRON przedmiotów i urządzeń ,zakupionych w ramach niniejszego programu.

XI. Zakres pojęć - ilekroć w niniejszym dokumencie mowa jest o:

1) aktywności zawodowej - należy przez to rozumieć:

- a) zatrudnienie, lub
- b) rejestrację w urzędzie pracy jako osoba bezrobotna lub
- c) rejestrację w urzędzie pracy jako osoba poszukująca pracy i nie pozostająca w zatrudnieniu;

2) dodatku na pokrycie kosztów kształcenia - należy przez to rozumieć nie wymagającą

rozliczania kwotę przeznaczoną na wydatki związane z pobieraniem nauki, przykładowo na wydatki dotyczące:

- a) zakwaterowania - w przypadku nauki poza miejscem stałego zamieszkania,
- b) dojazdów,
- c) dostępu do Internetu,
- d) uczestnictwa w zajęciach mających na celu podniesienie sprawności fizycznej lub psychicznej,
- e) zakupu przedmiotów ułatwiających lub umożliwiających naukę,
- f) wyjazdów organizowanych w ramach zajęć szkolnych,
- g) wkładu własnego, wymaganego zasadami programów Unii Europejskiej;

3) dysfunkcjach uniemożliwiających samodzielne poruszanie się za pomocą wózka inwalidzkiego o napędzie ręcznym - należy przez to rozumieć sytuację, kiedy stan zdrowia osoby niepełnosprawnej oraz poziom dysfunkcji narządu ruchu wyklucza samodzielne poruszanie się i przemieszczanie przy pomocy ręcznego wózka inwalidzkiego; brak takiej możliwości powinien wynikać z dysfunkcji charakteryzującej się znacznie obniżoną sprawnością ruchową w zakresie co najmniej jednej kończyny dolnej i górnej; stan ten może wynikać ze schorzeń o różnej etiologii (m.in. amputacje, porażenia mózgowie, choroby neuromięśniowe) i musi być potwierdzony zaświadczeniem lekarskim; oceniając zasadność dofinansowania zakupu wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym należy brać pod uwagę, czy:

- korzystanie z wózka o napędzie elektrycznym jest wskazane z punktu widzenia procesu rehabilitacji (czy nie spowoduje wstrzymania lub pogorszenia tego procesu),
- korzystanie z wózka o napędzie elektrycznym wpłynie niekorzystnie na sprawność kończyn,
- istnieją przeciwwskazania do korzystania z wózka o napędzie elektrycznym (np. utraty przytomności, epilepsja),
- zakres i rodzaj ograniczeń stanowi poważne utrudnienie w samodzielnym funkcjonowaniu osoby niepełnosprawnej;

4) dysfunkcji narządu ruchu(w przypadku Obszaru A) – należy przez to rozumieć dysfunkcję stanowiącą podstawę orzeczenia o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności (a w przypadku osób niepełnosprawnych do 16 roku życia - orzeczenia o niepełnosprawności); w przypadku osób niepełnosprawnych z dysfunkcją narządu ruchu, która nie jest przyczyną wydania orzeczenia dot. niepełnosprawności, ale jest konsekwencją ujętych w orzeczeniu schorzeń (np. o charakterze neurologicznym - symbol orzeczenia: 10-N lub całościowych zaburzeń rozwojowych - symbol orzeczenia: 12-C), mogą zostać pozytywnie zweryfikowane pod względem formalnym pod

warunkiem, że wnioskodawca dołączy do wniosku zaświadczenie lekarza specjalisty potwierdzające, iż następstwem schorzeń, stanowiących podstawę orzeczenia jest dysfunkcja narządu ruchu;

5) dysfunkcji obu kończyn górnych (w przypadku Obszaru B) – należy przez to rozumieć potwierdzony zaświadczeniem lekarskim, wrodzony brak lub amputację obu kończyn górnych - co najmniej w obrębie przedramienia a także dysfunkcję charakteryzującą się znacznie obniżoną sprawnością ruchową w zakresie obu kończyn górnych, wynikająca ze schorzeń o różnej etiologii (m.in. porażenia mózgowie, choroby neuromięśniowe);

6) dysfunkcji narządu wzroku(w przypadku Obszaru B) - należy przez to rozumieć dysfunkcję wzroku stanowiącą powód wydania orzeczenia o znacznym stopniu niepełnosprawności, a także w przypadku:

a) gdy dysfunkcja narządu wzroku nie jest przyczyną wydania orzeczenia o znacznym stopniu niepełnosprawności, ale wnioskodawca przedłoży zaświadczenie lekarskie wystawione przez lekarza okulistę potwierdzające, że osoba niepełnosprawna, której dotyczy wniosek, ma ostrość wzroku (w korekcji) w oku lepszym równą lub poniżej 0,05 i/lub ma zwężenie pola widzenia poniżej 20 stopni;

b) osób niepełnosprawnych w wieku do 16 roku życia, gdy wnioskodawca przedłoży zaświadczenie lekarskie wystawione przez lekarza okulistę potwierdzające, że osoba niepełnosprawna, której dotyczy wniosek, ma ostrość wzroku (w korekcji) w oku lepszym równą lub poniżej 0,06 i/lub ma zwężenie pola widzenia poniżej 30 stopni;

7) ekspercie PFRON (w przypadku Obszaru C Zadanie nr 3 i nr 4) - należy przez to rozumieć specjalistę wojewódzkiego z dziedziny rehabilitacji medycznej lub ortopedii i traumatologii albo innego specjalistę w tych dziedzinach, wskazanego przez jednego z wymienionych specjalistów, który prowadzi na terenie danego województwa długotrwałą opiekę protetyczną nad osobami po amputacjach kończyn; wyboru ekspertów PFRON dokonuje PFRON; ekspertem nie może być osoba, która aktualnie oraz w ciągu ostatnich 3 lat, była przedstawicielem prawnym lub handlowym, członkiem organów nadzorczych bądź zarządzających lub pracownikiem protezowni (zakładu ortopedycznego); ekspertom PFRON przysługuje wynagrodzenie za wydanie opinii do wniosku zakwalifikowanego do dofinansowania, w zakresie:

a) stabilności procesu chorobowego wnioskodawcy,

b) rokowań co do zdolności wnioskodawcy do pracy w wyniku wsparcia udzielonego w programie, oraz o ile dotyczy:

c) celowości zwiększenia jakości protezy do poziomu IV (dla zdolności do pracy wnioskodawcy) i

zwiększenia kwoty dofinansowania;

8) **gospodarstwie domowym wnioskodawcy** - należy przez to rozumieć, w zależności od stanu faktycznego:

a) wspólne gospodarstwo - gdy wnioskodawca ma wspólny budżet domowy z innymi osobami, wchodzącymi w skład jego rodziny, lub :

b) samodzielne gospodarstwo - gdy wnioskodawca mieszka i utrzymuje się samodzielnie i może udokumentować, że z własnych dochodów ponosi wszelkie opłaty z tego tytułu;

9) **kolegium** - należy przez to rozumieć kolegium pracowników służb społecznych, kolegium nauczycielskie lub nauczycielskie kolegium języków obcych utworzone zgodnie z ustawą z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (tekst jednolity: Dz. U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572, z późn. zm.);

10) **kosztach kursu i egzaminów** - należy przez to rozumieć koszty związane z uczestnictwem osoby niepełnosprawnej w kursie i przeprowadzeniem egzaminu, w tym także wszelkie opłaty z nimi związane oraz jazdy doszkalające;

11) **kosztach utrzymania sprawności technicznej posiadanej protezy kończyny** (obszar C Zadanie nr 4) - należy przez to rozumieć koszty związane z utrzymaniem sprawności technicznej protez/y kończyny górnej i/lub dolnej, w której zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne;

12) **miejscu zamieszkania** - należy przez to rozumieć, zgodnie z normą kodeksu cywilnego (art. 25 KC) miejscowość, w której wnioskodawca przebywa z zamiarem stałego pobytu, będąca ośrodkiem życia codziennego wnioskodawcy, w którym skoncentrowane są jego plany życiowe (cechy ośrodka osobistych i majątkowych interesów); o miejscu zamieszkania nie decyduje jedynie fakt przebywania w określonym mieście, ale również zamiar stałego pobytu i chęć skoncentrowania swoich interesów życiowych w danym miejscu; można mieć tylko jedno miejsce zamieszkania;

13) **naucze w szkole wyższej** - należy przez to rozumieć studia pierwszego stopnia, studia drugiego stopnia, jednolite studia magisterskie, studia podyplomowe lub doktoranckie prowadzone przez szkoły wyższe w systemie stacjonarnym (dziennym) lub niestacjonarnym (wieczorowym, zaocznym lub eksternistycznym, w tym również za pośrednictwem Internetu);

14) **oprzyrządowaniu samochodu** - należy przez to rozumieć dostosowane do indywidualnych potrzeb związanych z rodzajem niepełnosprawności adresata programu urządzenia (montowane fabrycznie lub dodatkowo) lub również wyposażenie samochodu, które umożliwia użytkowanie samochodu przez osobę niepełnosprawną z dysfunkcją ruchu lub przewożenie samochodem osoby niepełnosprawnej oraz niezbędnego sprzętu rehabilitacyjnego;

15) **osobie głuchej** - należy przez to rozumieć osobę niepełnosprawną z ubytkiem słuchu powyżej 70 decybeli (dB), stan ten musi być potwierdzony w odpowiednim dokumencie lub zaświadczeniu lekarskim;

16) **osobie głuchoniewidomej** - należy przez to rozumieć osobę niepełnosprawną, która na skutek równoczesnego uszkodzenia słuchu i wzroku napotyka bardzo duże trudności w wymianie informacji oraz w komunikowaniu się, stan ten musi być potwierdzony w odpowiednim dokumencie lub zaświadczeniu lekarskim;

17) **osobie niewidomej** - należy przez to rozumieć osobę niepełnosprawną, której ostrość wzroku oka lepszego po korekcji szklami nie przekracza 0,05 według skali Snellena lub osobę z ograniczonym polem widzenia poniżej 20 stopni, niezależnie od zachowanej ostrości wzroku;

18) **osobie zależnej (w przypadku Obszaru D)**- należy przez to rozumieć dziecko będące pod opieką wnioskodawcy i przebywające w żłobku lub przedszkolu albo pod inną tego typu opieką (dziennego opiekuna, niani lub w ramach klubu dziecięcego, punktu przedszkolnego, zespołu wychowania przedszkolnego);

19) **posiadacz samochodu** (w rozumieniu programu)- należy przez to rozumieć jego właściciela lub współwłaściciela; w przypadku osób niepełnoletnich posiadaczem samochodu jest wnioskodawca;

20) **poziomie jakości protez kończyny górnej** - należy przez to rozumieć:

a) poziom I - prosta proteza o funkcji głównie kosmetycznej ewentualnie z najprostszymi elementami mechanicznego ustawiania pozycji łokcia i nadgarstka; do wykonania w ramach limitu NFZ; nie przywraca nawet podstawowych funkcji utraconej ręki,

b) poziom II - proteza z prostymi elementami mechanicznymi oraz standardowym zawieszeniem na kikucie; w zasadzie możliwa do wykonania w ramach NFZ z niewielką dopłatą; nie uniezależnia pacjenta od otoczenia w stopniu wystarczającym dla podjęcia aktywności zawodowej,

c) poziom III - proteza z precyzyjnymi elementami mechanicznymi oraz nowoczesnym zawieszeniem kikuta (także z wykorzystaniem technologii silikonowej) oraz bardzo dobrym wykończeniem kosmetycznym; uniezależnia pacjenta od otoczenia w stopniu umożliwiającym podjęcie aktywności zawodowej,

d) poziom IV - proteza z elementami bioelektrycznymi (lub elementy kombinowane bioelektryczne i mechaniczne - tzw. hybrydowa); proteza w części bioelektrycznej sterowana impulsami z zachowanych grup mięśniowych; w znacznym stopniu pozwala na uniezależnienie się od otoczenia, jednak nie zawsze jest akceptowana przez pacjentów, w szczególności z

powodu znacznej wagi;

21) **poziomie jakości protez kończyny dolnej** - należy przez to rozumieć:

- a) poziom I - proteza wykonana w ramach limitu NFZ; posiada najprostsze elementy mechaniczne; nie daje możliwości lokomocyjnych dla codziennego funkcjonowania pacjenta,
- b) poziom II - poziom podstawowy umożliwiający w miarę sprawne poruszanie się pacjenta; proteza taka jednak nie daje rzeczywistych możliwości intensywnego, bezpiecznego jej użytkowania potrzebnego do codziennej aktywności zawodowej,
- c) poziom III - poziom bardzo dobry; proteza taka wykonana na nowoczesnych elementach (stopa, staw kolanowy) oraz posiadająca bardzo dobre zawieszenie w leju, także na elementach silikonowych; w tej grupie protez pacjent może otrzymać zaopatrzenie zapewniające takie możliwości lokomocyjne, aby mógł podjąć lub kontynuować aktywność zawodową;
- d) poziom IV - grupa najnowocześniejszych w świecie protez, także z elementami sterowanymi cyfrowo, z wielowarstwowymi lejami oraz najbliższymi elementami nośnymi; umożliwiają w niektórych przypadkach także aktywność sportową i rekreacyjną pacjentów;

22) **półtroczu** - należy przez to rozumieć okres, na który może zostać przyznana pomoc finansowa na pokrycie kosztów nauki w szkole, obejmujący zajęcia dydaktyczne, sesję egzaminacyjną oraz obowiązkowe praktyki;

23) **protezie kończyny, w której zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne (obszar C Zadanie nr 3 i nr 4)** - należy przez to rozumieć protezę/protezy kończyny górnej i/lub dolnej na III lub IV poziomie jakości protez;

24) **przerwie w nauce (w przypadku modułu II)** - należy przez to rozumieć przerwę w kontynuowaniu nauki, w trakcie której osoba niepełnosprawna nie ponosi kosztów nauki, np. urlop dziekański, urlop zdrowotny;

25) **sprzęcie elektronicznym lub jego elemencie lub oprogramowaniu** - należy przez to rozumieć elektroniczne urządzenia lub ich elementy i dedykowane dla nich oprogramowanie, umożliwiające ograniczanie skutków rodzaju i stopnia niepełnosprawności, z wyłączeniem urządzeń brajlowskich;

26) **średniej ocen (w przypadku modułu II)** - należy przez to rozumieć średnią ocen wyliczoną z dokładnością do dwóch miejsc po przecinku, jako średnią arytmetyczną, na podstawie wszystkich ocen uzyskanych w roku akademickim (szkolnym) poprzedzającym rok akademicki (szkolny) którego dotyczy wnioszek (wszystkie udokumentowane oceny z egzaminów i zaliczeń); w przypadku studentów pobierających naukę na pierwszym roku studiów drugiego stopnia, brana jest pod uwagę średnia ocen z ostatniego roku studiów pierwszego stopnia; w przypadku, gdy średnia ocen

wyliczona jest wg skali ocen, w której najwyższą oceną nie jest 5,00, średnia ta powinna być przeliczona na średnią ocen zgodną z 5-cio stopniową skalą ocen;

27) **szkole policealnej** - należy przez to rozumieć publiczną lub niepubliczną szkołę policealną, utworzoną zgodnie z ustawą z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (tekst jednolity: Dz. U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572, z późn. zm.);

28) **szkole wyższej** - należy przez to rozumieć publiczną lub niepubliczną szkołę wyższą utworzoną zgodnie z ustawą z dnia 27 lipca 2005 r. Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. z 2012 r. poz. 572, z późn. zm.) a także szkołę wyższą i wyższe seminarium duchowne prowadzone przez Kościół Katolicki lub inne kościoły i związki wyznaniowe;

29) **urządzeniach brajlowskich** - należy przez to rozumieć elektroniczne urządzenia , zdolne tworzyć wypukłą formę informacji wyjściowej, możliwą do odczytania przy pomocy zmysłu dotyku;

30) **wózku inwalidzkim o napędzie elektrycznym** - należy przez to rozumieć także wózek inwalidzki o napędzie elektrycznym typu skuter; udzielenie dofinansowania na zakup wózka elektrycznego typu skuter wymaga każdorazowo indywidualnego rozpatrzenia, czy zakres dysfunkcji osoby niepełnosprawnej (w szczególności kończyn górnych) nie wyklucza użytkowania takiego typu wózka;

31) **zatrudnieniu** - należy przez to rozumieć:

a) stosunek pracy na podstawie umowy o pracę, zawartej na czas nieokreślony lub określony, jednakże nie krótszy niż 3 miesiące,

b) stosunek pracy na podstawie powołania, wyboru, mianowania oraz spółdzielczej umowy o pracę, jeżeli na podstawie przepisów szczególnych pracownik został powołany na czas określony; okres ten nie może być krótszy niż 3 miesiące.

c) działalność rolniczą w rozumieniu ustawy z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników (Dz. U. z 2008 r. Nr 50, poz. 291, z późn. zm.),

d) działalność gospodarczą w rozumieniu ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej (Dz. U. z 2010 r. Nr 220, poz. 1447, z późn. zm.),

e) zatrudnienie na podstawie umowy cywilnoprawnej, zawartej na okres nie krótszy niż 6 miesięcy,

f) staż zawodowy w rozumieniu ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2008 r. Nr 69, poz. 415, z późn. zm.);

32) **zdarzeniach losowych** - należy przez to rozumieć potwierdzone przez właściwe jednostki zdarzenia, nieprzewidziane i niezawinione przez wnioskodawcę/ podopiecznego wnioskodawcy, które były nie do uniknięcia nawet przy zachowaniu należytej staranności,

skutkujące utratą, zniszczeniem lub uszkodzeniem przedmiotu dofinansowania w stopniu uniemożliwiającym użytkowanie i naprawę.